

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **Ing. J. K.**, zastoupeného JUDr. Bedri Tomáškem, advokátem se sídlem Kolín IV., Politických vězňů 27, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Praze**, se sídlem Praha 2, Žitná 12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 11. 2004, č. j. 7 Ca 65/2003 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2002, č. j. 9641/02 - 130. Městský soud v Praze vycházel z potvrzení osobních a majetkových poměrů, zejména ze skutečnosti, že žalobce žije ve společné domácnosti s manželkou, která má čistý příjem 19 000 Kč, z výše soudního poplatku 2000 Kč, a dále ze skutečnosti, že svá tvrzení o dluzích nijak nedoložil. Z nedostatku doložení podmínek pro osvobození od soudních poplatků pak soud dovodil nemožnost ustanovení zástupce.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost usnesení. Uvádí, že městský soud v podstatě správně zjistil jeho majetkové, výdělkové, osobní a rodinné poměry, ale vyvodil z nich nesprávné závěry. Stěžovatel dosahuje poměrně vysokého obratu, za rok 2000

však jeho podnikání bylo ztrátové, nemá jiné příjmy a jeho majetek je obstaven. Pro vysoké předlužení nelze očekávat jakýkoliv zůstatek po skončení exekuce. Soudu bylo doloženo usnesení Okresního soudu v Kolíně ze dne 18. 12. 2002, č. j. NcE 830/2002 - 6 i směnečný platební rozkaz Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. Sm 1056/2000 - 8. Soudní poplatek za situace výkonu rozhodnutí převyšujícího veškerá aktiva vylučuje objektivní možnost úhrady soudního poplatku, zejména když souběžně s touto věci probíhají další řízení a souhrn soudních poplatků by přesahoval částku 20 000 Kč. Stěžovatel se domnívá, že splňuje podmínky pro osvobození od soudního poplatku, a proto žádá, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.)

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

V dané věci stěžovatel dne 10. 4. 2003 požádal o osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2002, č. j. 9641/02 - 130. Žádost odůvodnil ztrátou v podnikání a neexistencí jiného příjmu a současně požádal o ustanovení zástupce. Ten sice za něho podal žalobu, ale podle sdělení ze dne 22. 6. 2004 stěžovatel plnou moc z finančních důvodů odvolal a znovu požádal o ustanovení zástupce. K výzvě městského soudu předložil potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, k němuž připojil fotokopii daňového přiznání za rok 2002, ze kterého plyne, že má dlouhodobý hmotný majetek ve výši 5 149 694 Kč, peněžní prostředky na hotovosti ve výši 45 565 Kč, peněžní prostředky na bankovních účtech ve výši 125 931 Kč, příjem z podnikání ve výši 598 796 Kč, výdaje ve výši 657 896 (a tedy ztrátu 59 100 Kč). V „Potvrzení“ jako dluhy uvedl úvěr u Č. f. s. r. o. ve výši 16 mil. Kč. Kasační stížností tvrzené doklady (usnesení Okresního soudu v Kolíně ze dne 18. 12. 2002, č. j. NcE 830/2002 - 6 a směnečný platební rozkaz Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. Sm 1056/2000 - 8) ve spise založeny nejsou a ani nejsou uvedeny v seznamu předkládaných příloh (tam je jen daňové přiznání).

Městský soud při rozhodování o žádosti o osvobození od soudních poplatků vycházel z uvedených dokladů a zejména z potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, z něhož vyplývá, že žadatel je „OSVČ“ s příjmy uvedenými v daňovém přiznání a nemá žádné další příjmy ani majetek vyšší ceny. Manželka žijící ve společné domácnosti má čistý měsíční příjem 19 000 Kč a mají jednoho syna, který studuje.

Soud při rozhodování o přiznání osvobození od soudních poplatků je oprávněn a povinen zkoumat majetkové poměry žalobce a tyto hodnotit z hlediska zákonných podmínek - tedy z hlediska, zda žadatel o osvobození má nebo nemá dostatečné prostředky k úhradě soudního poplatku. Přitom vychází z tvrzení žadatele a z doložení tvrzených skutečností. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval ve věci sp. zn. 7 Azs 343/2004

(usnesení ze dne 25. 1. 2005 - dosud nepublikováno): „*Povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků; soud sám z úřední povinnosti výdělkové a majetkové poměry nezjišťuje.*“ Stěžovatel ovšem v žádosti o osvobození uvedl pouze, že ji podává z důvodů finančních. V kasační stížnosti pak tvrdí, že ani z hlediska příjmu manželky není výše soudního poplatku, zejména s přihlédnutím k jejich úhrnu, zanedbatelná. Ani toto tvrzení nevylučuje schopnost úhrady poplatku. Při posouzení výše příjmu, z něhož rodina uhrazuje své potřeby ve vztahu k ust. § 3 odst. 2, 3 zákona č. 463/1991 Sb. o životním minimu (ve znění v době rozhodování soudu) u společně posuzovaných osob činilo životní minimum v případě rodiny stěžovatele částku 9 970 Kč. Tato hranice jistě sama o sobě není rozhodující, ovšem v daném případě je třeba vážit, že stěžovatel neuvedl žádná tvrzení k jinému závěru o vyloučení možnosti úhrady soudního poplatku ve vztahu k danému příjmu. Možnost a schopnost úhrady soudního poplatku je třeba vždy vážit na základě konkrétních okolností vyšlých v daném případě najevo - v tomto případě závěr soudu zjištěným skutečnostem odpovídal. Pokud stěžovatel v průběhu řízení o kasační stížnosti tvrdí další skutečnosti, jedná se o skutečnosti nové, k nimž Nejvyšší správní soud podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže přihlížet a stejně tak nelze vytýkat městskému soudu, že nebral v úvahu skutečnosti, které mu známy nebyly, a které mohl seznat jen na základě doloženého tvrzení stěžovatele. Tyto nové skutečnosti lze uplatnit jen v nové žádosti.

Pokud jde o neustanovení zástupce, neobsahuje kasační stížnost žádné konkrétní námitky, nezákonnost tohoto výroku usnesení městského soudu odvozuje stěžovatel jen od nepřiznání osvobození od soudních poplatků.

Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. může být předsedou senátu ustanoven zástupce navrhovateli, u něhož jsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a u něhož je to třeba k ochraně jeho práv. Pokud první podmínka naplněna nebyla, nebylo možno žádosti o ustanovení advokáta vyhovět a nebylo třeba ani vážit naplnění podmínky druhé, k níž ostatně stěžovatel v podané žádosti neuvedl žádný důvod.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1, 2 (§ 120) s. ř. s., když stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu